

der var jo mange, der havde indkøbt deres Tiende, og hvis Ejendomme havde skiftet Ejere flere Gange, og disse senere Ejere havde altsaa ikke betalt deres Tiende. Det, jeg udtalte i Gaar i de korte Bemærkninger, jeg den Gang gjorde, gik ud paa, at jeg ikke forstod og ikke haabede, at den Undtagelsesbestemmelse skulde blive staaende uforandret i Lovforslaget, hvorefter nogle Tiendeydere skulde behandles ganske forskelligt fra den almindelige Regel og Ret, der er sat for alle andre Tiendeydere. Det forekommer mig, at man fra alle Sider maatte være enig om, at de Tiendeydere, der havde indkøbt deres Tiende, ikke skulde behandles ringere og daarligere end de Tiendeydere, der havde ladet fem være lige; det er dog urimeligt, mente jeg, at straffe dem, fordi de havde købt deres Tiende, men det ville de blive efter Lovforslaget. Den Grund, det ærede Medlem anførte til, at man dog ikke skulde give Tilskud i dette Tilfælde, nemlig at en saadan Ejendom maaske flere Gange var gaaet i Køb og Salg, saaledes at de nuværende Tiendeydere ikke betalte noget, vil jeg nedlægge en bestemt Indsigelse imod; de have betalt lige saa meget som de første. De have nemlig betalt mere for den Ejendom, hvormed Tienden fulgte, end de vilde have betalt for den, hvis Tienden ikke havde været indkøbt.

Tolderlund: Det vil kunne forstås, at jeg, som repræsenterer den Del af Samfundet, der ikke har anden Interesse af denne Lov end at komme til at medvirke til at fylde de Huller, som den vil give i Statskassen, ikke kan slutte mig til den varme Anerkendelse, som fra forskellige Sider er blevet Lovforslaget til Del. Jeg kan fuldt ud anerkende, at Lovforslagets hele Bygning er saa fortrinlig, at man ikke har set et saa godt Lovforslag paa dette Omraade tidligere. Det glæder jeg mig ved, for det tyder paa, at man kan komme hurtigere og lettere ud over denne Sag, end der tidligere har været Udsigt til. — Det er fra forskellige Sider udtalt, og navnlig fra det ærede 4de Medlem for 2den Kreds saavel som ogsaa fra den højtærede Minister, at vi maa se stort paa denne Sag for at kunne faa den gennemført. Det tror jeg ogsaa, man maa, men jeg kan dog ikke anerkende Sandheden af den højtærede Ministers Udtalelse om, at naar allerede en Regering for 50 Aar siden havde anset denne Sag for almengavnlig, det ogsaa maa være saadan. Den foreliggende Sag indskrænker sig jo til at

lette Byrden for 150,000 Statsborgere, ligesom den ogsaa giver nogen Lettelse for Tiendejerne, idet det jo maa være dem behageligere at faa Tienden kapitaliseret, hvorved de let kunne faa Renter, fremfor at skulle modtage Indtægten enten gennem Kapitelstaksten eller in natura. Men deri er der ikke noget almengavnligt for det overvejende Flertal i Samfundet. Og de 23 pCt., som det ærede Medlem for 10de Kreds (Bojsen) nævnte, der ikke have haft Taalmod nok til at afvente denne Tyvangslov, have heller ikke anden Interesse deri, end at de komme til at støtte Statskassen, naar den skal opfylde sine Forpligtelser.

Jeg skal ikke komme ind paa at drøfte, om denne Skat eller Byrde er retfærdig eller ej. Hertil mangler jeg de store historiske Skattekundskaber, som det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Jørgensen) er i Besiddelse af. For mig staaer Tienden som en Grundbyrde ikke paa alle, men paa en Del af Jordejendommene. Og naar vi med et Slag hæve den, er det at komme Besidderne af disse Ejendomme til Hjælp; en Hjælp, som jeg for øvrigt ikke har noget imod at yde. Men den kommer kun de nuværende Besiddere til gode, idet den Forøgelse af Ejendommens Værdi, der derved fremkommer, maa betales ved næste Ejerskifte. Man kan altsaa heller ikke fra dette Synspunkt betragte den som almengavnlig. Som udtalt i Dag af det ærede Medlem for 9de Kreds (la Cour), betragtes denne Skat, da den kun hviler paa enkelte Jorder og ikke paa alle, ganske naturligt som noget uretfærdigt, og den er i Tidens Løb bleven meget ilde set. Dette er kommet stærkere og stærkere til Orde, og jeg er enig i, at disse Beklagelser over den uretfærdige Skat ikke ville forstumme, før man naar til en Løsning af Sagen. Jeg er derfor ogsaa enig i, at man maa arbejde hen til, at denne Løsning kan ske saa snart som mulig, for at der i alt Fald paa dette Omraade kan komme Ro i Sindene. Det kommer kun an paa, paa hvilken Maade Sagen løses, og der rejser sig da den store Betænkelighed, hvor skulle Pengene komme fra? Der stilles jo fra mange Sider overordentlig store Krav, og vi staa over for en tom Statskasse. Der er ogsaa Udsigt til, at den kommende Finanslov vil opvise et ikke ubetydeligt Underskud. Vi have nylig optaget et Statslaan, hvoraf temmelig sikkert en Del har fundet Anvendelse, og det vilde være ret uheldigt, om vi ogsaa i Fremtiden skulde være nødt til at rejse Penge paa den Maade. Det er det, man kalder at